

Behandling af brystkræft

Behandling af brystkræft omfatter i de fleste tilfælde en kombination af lokalbehandling (operation og eventuel strålebehandling) samt medicinsk behandling. Disse behandlinger gives for at nedsætte risikoen for senere tilbagefald af sygdommen enten i eller omkring brystet eller andre steder i kroppen.

Den medicinske behandling kan omfatte kemoterapi, antiøstrogenbehandling og antistofbehandling.

I dit tilfælde har undersøgelser af svulsten vist, at det vil være mest hensigtsmæssigt at anvende antiøstrogenbehandling. Vi vil endvidere tilbyde behandling med bisfosfonat i de særlige tilfælde, hvor der er givet en behandling, som stopper dannelsen af østrogener i æggestokkene. Du vil i så fald få særlige skriftlig information om den behandlingen.

Rækkefølgen af de forskellige behandlinger

I nogle tilfælde vælger man først at operere og efterfølgende at give den medicinske behandling (kaldet adjuverende medicinsk behandling) og den eventuelle strålebehandling.

I andre tilfælde vælger man at starte med den medicinske behandling (kaldet neoadjuverende medicinsk behandling) og udsætte operationen, til der er givet 4-5 måneders antiøstrogenbehandling.

Baggrunden for at vælge den neoadjuverende medicinske behandling er, at den kan få svulsten til at svinde i størrelse, således at der efterfølgende ofte kan foretages en mindre omfattende operation.

Behandlingsplan

Efter aftale med den kirurgiske afdeling er planen nu, at vi starter med den medicinske behandling.

Som nævnt består den medicinske behandling af antiøstrogenbehandling samt behandling med bisfosfonat. Behandlingen vil blive givet i 4-5 måneder, hvorefter operationen vil blive foretaget. Efter operationen vil behandlingen blive fortsat, til den er givet i i alt 10 år.

Hvis behandlingen ikke har den ønskede effekt, kan den beskrevne behandlingsplan blive ændret.

Antiøstrogen behandling

De fleste brystkræftsvulster vokser bedst, når små mængder af det kvindelige kønshormon, østrogen, er til stede. Kvinder, der har passeret overgangsalderen, danner stadig østrogen. Østrogenet bliver dog ikke længere dannet i æggestokkene, men ved omdannelse af andre hormoner, som stammer fra binyrerne.

I dag findes forskellige former for medicin, som kan modvirke østrogens indflydelse på væksten af brystkræft, enten ved at forhindre at østrogen bindes til kræftcellerne (tamoxifen) eller ved at hæmme dannelsen af østrogen (aromatasehæmmer). Disse behandlinger betegnes antiøstrogenbehandling.

Hvordan gives behandling med antiøstrogen?

Behandling med både tamoxifen og aromatasehæmmer gives som tabletter, 1 tablet dagligt.

Hos kvinder, som ikke har passeret overgangsalderen på operationstidspunktet, er standard i dag behandling med tamoxifen, givet i 10 år. Derfor vil vi tilbyde denne behandling.

Hvilke bivirkninger kan optræde?

Al medicin kan give bivirkninger. Bivirkningerne med tamoxifen kan omfatte hedeure, kløen i skridtet og udtynding af håret. Endvidere kan der forekomme kvalme, væskeophobning i kroppen, mundtørhed samt uregelmæssighed og eventuelt ophør af menstruationerne. I sjældne tilfælde ses årebetændelse.

Tamoxifen kan have langtidsvirkninger på forskellige organer. Der er således set en let øgning af risikoen for livmoderkræft, en betydelig nedsættelse af risikoen for at få kræft i det andet bryst og en nedsat risiko for at få hjertesygdomme. Endvidere er det vist, at kalkindholdet i knoglerne øges.

Strålebehandling

Når du har overstået operationen, vil du, hvis du har fået foretaget brystbevarende operation, eller hvis sygdommen på operationstidspunktet havde bredt sig til lymfeknuder i armhulen, eller hvis svulsten i brystet var større end 5 cm, blive tilbudt strålebehandling mod brystet eller mod forsiden af brystkassen, i alt 24 eller 29 gange.

Du vil i så fald få yderligere information om strålebehandlingen.

Frivillighed

Det er frivilligt at modtage behandlingen. Hvis du er påbegyndt behandlingen, kan du altid senere vælge igen at ophøre hermed.

Undersøgelser under behandlingen

Under behandlingen med tamoxifen vil vi tilbyde dig regelmæssig opfølgning med 6 til 12 måneders interval hvor du vil få lejlighed til at stille spørgsmål af betydning for din tidligere sygdom. Vi anbefaler, at du med regelmæssige mellemrum får foretaget mammografi. Herudover anbefaler vi ikke undersøgelser med henblik på tidlig opsporing af tilbagefald eller ny kræftsygdom.

Når din behandling er afsluttet

Når behandlingen er afsluttet vil vi lave en aftale med dig om den videre kontakt med afdelingen, herunder om du selv ønsker at ophøre med yderligere kontakter med afdelingen eller ønsker fortsat kontakt med afdelingen hvor du enten selv koordinerer dine aftaler med afdelingen eller du får en fast plan for kontakterne. Vi anbefaler, at de regelmæssige mammografier fortsættes.

Hvilke symptomer skal du være opmærksom på

Hvis du under eller efter behandlingen får nye symptomer, som du tror kan have med brystkræftsygdommen at gøre, opfordrer vi dig til at kontakte os, så vi kan tale med dig herom og eventuelt foreslå yderligere undersøgelser. Du henvises i den forbindelse til dokumentet: *Hvilke symptomer skal man være opmærksom på efter behandling for brystkræft?*, som udleveres sammen med denne information.

Hvad kan du selv gøre

Det vil gavne dig, at motionere regelmæssigt og at holde dig så normalvægtig som muligt. Derudover skal du spise så sundt og varieret som muligt. Vi anbefaler ikke, at du tager kosttilskud.

Hvem kan få oplysninger fra din journal?

I Danmark foregår behandlingen af brystkræft efter vejledning af Den Danske Brystkræftgruppe (DBCG), som blev oprettet i 1977 for at forbedre behandlingsresultaterne og for at sikre, at alle patienter i Danmark, uanset afdeling, får tilbudt behandling efter helt samme retningslinier. Det betyder også, at visse oplysninger om sygdommen i din journal vil blive registreret af DBCG og senere indgå i videnskabelige rapporter. Det samme gælder eventuelle videnskabelige undersøgelser foretaget på vævsprøver fra knuden, som blev fjernet, eller på blodprøver. Der vil dog på intet tidspunkt blive offentliggjort oplysninger, som kan henføre til dig personligt.

Er der i øvrigt spørgsmål, du ønsker at drøfte med os, står vi til rådighed.

Andre spørgsmål

Er der andre spørgsmål, du ønsker at drøfte med os, står vi til rådighed.

PATIENTENS ACCEPT

Jeg giver hermed mit samtykke til:

- At oplysninger i min journal vedrørende brystkræftsygdommen registreres i det danske brystkræftregister (DBC). Registeret er underlagt den danske registerlov.
- At det overskydende væv jeg fik fjernet ved operationen må opbevares på hospitalet eller i det danske brystkræftregister.
- At mine data og væv i anonymiseret form må anvendes i videnskabelige undersøgelser.
- At jeg i fremtiden kan kontaktes med henblik på evt. deltagelse i videnskabelige undersøgelser.

Patientens navn:.....

CPR nr:.....

Dato:..... Underskrift:.....

Hvilke symptomer skal man være opmærksom på efter behandling for brystkræft?

Efter behandling for brystkræft kan følgende symptomer være tegn på **tilbagefald** af sygdommen i brystet eller de nærmeste omgivelser:

- En ny knude i det opererede bryst eller i det opererede område, hvis brystet er bortopereret
- En knude i det modsidige bryst
- En knude eller en hævet lymfeknude i armhulen
- Langvarig, tør hoste
- Nyopståede knoglesmerter i ryg, skuldre og hofter

Følgende symptomer kan optræde som **en følge af behandlingen**, men kan i sjældne tilfælde også være udtryk for et tilbagefald af kræftsygdommen:

- Smerter lokaliseret til det opererede område
- Betændelse i det opererede bryst eller nærmeste omgivelser
- Hævelse af armen på den opererede side

Du skal generelt være opmærksom på

- Nye symptomer i din krop
- Din krops funktion

Hvis du tror, at de symptomer, du oplever, kan have med din kræftsygdom at gøre eller med den behandling, du har fået, bør du henvende dig til den afdeling, hvor du bliver fulgt. Er du i tvivl, bør du kontakte din praktiserende læge.